

Comunicació i llenguatge oral en l'escola inclusiva

Codi: 101688

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Logopèdia	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Antoni Castelló Tarrida

Correu electrònic: Toni.Castello@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

L'assignatura està contextualitzada en el marc de l'escola i de l'aula inclusiva i analitza el context comunicatiu que s'esdevé entre el professorat i l'alumnat, així com entre aquest i els companys i companyes.

En aquest marc inclusiu, es treballa amb diferents contextos interactius que contemplen, entre d'altres, situacions comunicatives on intervien alumnat amb problemes de llenguatge. És per aquesta raó, que seria adient, tot i que no imprescindible, que l'estudiant d'aquesta assignatura hagi cursat prèviament continguts relacionats amb el coneixement del desenvolupament típic del llenguatge i dels trastorns del llenguatge.

Objectius

1. Conèixer les interaccions comunicatives que s'esdevenen en el sí d'una aula
2. Relacionar conceptes relatius a la comunicació en el context de l'aula inclusiva
3. Dissenyar estratègies per optimitzar les interaccions comunicatives a l'aula
4. Dotar al logopeda dels coneixements necessaris per a guiar als mestres en la detecció de possible necessitats.
5. Oferir estratègies al professorat per la millora de les interaccions a l'aula amb la finalitat de preservar l'ètica professional
6. Comprendre, integrar i relacionar nous coneixements fruit d'un aprenentatge autònom
7. Fomentar una actitud d'aprenentatge estratègica i flexible en relació a les habilitats comunicatives

Competències

- Comprendre, integrar i relacionar nous coneixements fruit d'un aprenentatge autònom.
- Comunicar oralment i per escrit les observacions i les conclusions al pacient, als familiars i a la resta de professionals que intervien en l'atenció, adaptant-se a les característiques sociolingüístiques de l'entorn.
- Dissenyar, implementar i avaluar accions de prevenció dels trastorns de la comunicació i el llenguatge.
- Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.

- Tenir una actitud d'aprenentatge estratègica i flexible.

Resultats d'aprenentatge

1. Comprendre, integrar i relacionar nous coneixements fruit d'un aprenentatge autònom.
2. Explicar oralment i redactar les seves observacions i conclusions a la resta de professionals adaptant-se a les característiques sociolingüístiques de l'entorn
3. Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.
4. Orientar la resposta educativa a partir de les dificultats i necessitats que l'escolar, amb alteracions comunicatives i/o lingüístiques generi.
5. Tenir una actitud d'aprenentatge estratègica i flexible.

Continguts

Mòdul 1: El procés de comunicació

- 1.1. Característiques generals
- 1.2. Components no verbals
- 1.3. Components verbals
- 1.4. Processos subjacents: els significats
- 1.5. Elements comunicats

Mòdul 2: L'aula com a context comunicatiu

- 2.1 El mestre i els companys com a models comunicatius
- 2.2 El paper del logopeda en una aula inclusiva
- 2.3 Altres factors d'eficiència

Mòdul 3: Activitats comunicatives a l'aula. Estratègies d'assessorament i d'intervenció.

- 3.1 L'exposició oral
- 3.2 El debat
- 3.3 La conversa

Metodologia

1. Anàlisi de documents
2. Discussió col·lectiva
3. Treball en equip
4. Observació i anàlisi de material audiovisual
5. Estudi de casos pràctics
6. Observació de contextos comunicatius naturals

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe tutoritzada	36	1,44	2, 3, 5
Tipus: Supervisades			
Seguiment dels grups de treball i Posades en comú	25,5	1,02	1, 2, 5
Tipus: Autònomes			
Treball amb documents i anàlisi de contextos comunicatius.	88,5	3,54	1, 4, 5

Avaluació

L'avaluació és continuada. Totes les activitats són optatives Tanmateix, cal haver-ne realitzat un mínim de dues (entre l'activitat 01 i 04) per a accedir a la prova de recuperació. Si se n'han realitzat menys de dues, es considerarà com a NO AVALUABLE, ja que no supera el 40% de les activitats. Per a accedir a l'examen de síntesi cal haver realitzat al menys tres les activitat de 01 a 04.

La nota final de l'assignatura serà la suma de la qualificació obtinguda en les activitats d'avaluació 01 a 04 segons els percentatges especificats en el quadre Activitats d'avaluació. Si la nota acumulada és superior a 6, la diferència entre aquesta nota i un 10 podrà ser incrementada en l'examen de síntesi. En cas de ser una nota de 6 o inferior, la diferència entre aquesta i 8,5 podrà ser incrementada amb l'examen de síntesi. En cap cas l'activitat 05 (examen de síntesi) podrà disminuir la nota acumulada amb les activitats 01 a 04.

La prova de recuperació consistirà en l'activitat 05 i equivaldrà a la diferència entre la nota acumulada amb les activitats 01 a 04 i 8,5. Podran optar a realitzar la prova de recuperació aquell alumnat que no hagi assolit els criteris establerts per superar l'assignatura i que hagi estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues tercers parts de la qualificació total de l'assignatura (és a dir, tres de les quatre activitats de 01 a 04).

L'assignatura es considerarà superada si es compleix alguna d'aquestes circumstàncies:

1. S'hagin realitzat un mínim de dues activitats (de la 01 a la 04) acumulant 5 o més punts sobre un màxim de 10.
2. S'hagin realitzat un mínim de tres activitats (de la 01 a la 04) sense arribar a acumular 5 punts, però s'hagi igualat o superat aquest valor amb l'examen de síntesi.
3. S'hagin realitzat un mínim de dues activitats (de la 01 a la 04) sense arribar a acumular 5 punts, però s'hagi igualat o superat aquest valor amb l'examen de recuperació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
01. Preguntes telemàtiques sobre els aspectes generals de la comunicació	25%	0	0	1
02. Mapa conceptual	25%	0	0	1, 2, 4
03. Anàlisi d'un enregistrament en vídeo	25%	0	0	3, 5

04. Aplicació dels continguts en una exposició oral	25%	0	0	1, 2, 5
05. Examen de síntesi	variable	0	0	1, 2, 3, 4, 5

Bibliografia

Fernández Sarmiento, C. (2009): La logopedia en la escuela. Propuestas desde una práctica para una educación más inclusiva. Universidad de las Palmas de Gran Canarias. Servicio de Publicaciones.

Generalitat de Catalunya (2003): L'ús del llenguatge a l'escola. Publicacions de la Generalitat de Catalunya

Monfort, M. i Juárez, A. (1997): El niño que habla. Madrid: CEPE

Palou, J. i Bosch, C. (2005): La llengua oral a l'escola. 10 experiències didàctiques. Barcelona: Graó

Sánchez Cano, M. (1999): Aprenent i ensenyant a parlar: ajuda a la comunicació i al llenguatge a l'escola. Lleida: Pagés

Sánchez Cano, M. (2009): La conversa en petits grups a l'aula. Barcelona: Graó

Sanz, P. (2005): Comunicació efectiva a l'aula. Barcelona: Graó.

Valenzuela, J. (2004): La comunicación en la escuela infantil: algunas consideraciones teóricas de utilidad para maestros en ciernes. Didáctica (Lengua y literatura), vol. 16, 207-233.

[Http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert](http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert)